

GOŚĆ NIEPEŁNOSPRAWNY W MUZEUM

KONFERENCJA SZKOLENIOWA W RAMACH PROJEKTU
„MUZEA BEZ BARIER” – KOALICJA MUZEÓW POLSKICH I UKRAIŃSKICH
NA RZECZ PROFESJONALNEJ OBSŁUGI
NIEPEŁNOSPRAWNEGO ZWIEDZAJĄCEGO”

LWÓW, 9 PAŹDZIERNIKA 2014

Pałac Potockich, ul. Kopernika 15

PROGRAM

9:30 - 10:00 Rejestracja uczestników konferencji

10:00 - 10:10 Powitanie uczestników konferencji – **Jurij Pidlisnyj**, Zastępca Przewodniczącego Lwowskiej Obwodowej Administracji Państwowej; **Natalija Hamkało**, Dyrektor departamentu ds. Kultury, Narodowości i Religii Lwowskiej Obwodowej Administracji Państwowej – LOAP

10:10 - 10:15 Zaznajomienie z tematem i przesłaniem konferencji, **Taras Rudko**, Zastępca Dyrektora Lwowskiego Muzeum Historycznego

Część I Wprowadzenie w tematykę niepełnosprawności

10:15 - 10:30 Diagnoza stanu dostępności architektonicznej i edukacyjnej polskich i ukraińskich muzeów – raport z badań – **Lucyna Mizera**, Dyrektor Muzeum Regionalnego w Stalowej Woli

10:30 - 11:00 Usłyszeć eksponat – głusi w muzeum – **Olgierd Kosiba**, Towarzystwo Gest

11:00 - 11:30 Sztuka opowiadania sztuki - widzowie z niepełnosprawnością wzroku w muzeach i galeriach – **Robert Więckowski**, Fundacja Kultury Bez Barier

11:30 - 12:00 Model uczestnictwa osób z niepełnosprawnością intelektualną w odbiorze kultury

– **Anna Bombińska-Domżał**, **Remigiusz J. Kijak**, Uniwersytet Pedagogiczny im. Komisji Edukacji Narodowej w Krakowie

12:00 - 12:30 Przerwa kawowa

Część II Dobre praktyki w muzeach

12:30 - 13:00 Muzeum Migane – muzeum dostępne dla niesłyszących – **Marta Walewska**, Muzeum Pałac w Wilanowie

13:00 - 13:30 Od integracji do partycypacji – **Marcin Szelaąg**, Muzeum Narodowe w Poznaniu

13:30 - 14:00 Gość niepełnosprawny w muzeum – dobre praktyki i praktyczne przykłady – **Tomasz Wasielewski**

14:00 - 14:30 Udostępniamy się... poprzez muzealne sztukodziałanie - **Edyta Lisek-Lubaś**, Muzeum Regionalne w Stalowej Woli

14:30 - 15:20 Podsumowanie konferencji i dyskusja

- prezentacja portalu Muzea Bez Barier www.muzeabezbarier.pl
- pokaz praktyczny: oprowadzanie osób niewidomych; bariery architektoniczne dla osób niepełnosprawnych ruchowo
- projekcja filmu „Jak skutecznie spełniać się w roli przewodnika osoby z dysfunkcją wzroku w przestrzeni publicznej”
- finansowanie projektów

INFORMACJE OGÓLNE O KONFERENCJI

Konferencja szkoleniowa „GOŚĆ NIEPEŁNOSPRAWNY W MUZEUM”

Cel: Celem konferencji jest pogłębienie wiedzy na temat udostępniania muzeów osobom o różnej niepełnosprawności. Podzielimy się doświadczeniem i praktycznymi pomysłami umożliwiającymi likwidację barier edukacyjnych i architektonicznych w muzeach. Zaprezentujemy najnowsze i najlepsze programy edukacyjne dla osób niepełnosprawnych.

Tematyka konferencji:

- problemy osób z dysfunkcją wzroku, słuchu, z niepełnosprawnością intelektualną i ruchową
- bariery edukacyjne i architektoniczne w muzeach
- dobre praktyki muzealne, wystawy, działania i programy edukacyjne skierowane do osób z różnymi dysfunkcjami

Metodologia: Konferencja będzie splotem prelekcji, ruchu i rozmowy. Wykorzystamy przede wszystkim techniki: dyskusji, analizy przypadków, ćwiczeń, miniwykładów połączonych z prezentacjami multimedialnymi.

Prelegenci: Specjaliści w zakresie poszczególnych rodzajów niepełnosprawności oraz edukatorzy muzealni.

Organizatorzy:

Muzeum Regionalne w Stalowej Woli, Lwowskie Muzeum Historyczne, Muzeum Narodowe we Lwowie im. Andrzeja Szeptyckiego

ZGŁOSZENIE NA KONFERENCJĘ

następuje poprzez wypełnienie karty zgłoszeniowej i przesłanie jej na adres mailowy: ewiechnik@muzeum.stalowawola.pl lub faxem: **15 844 85 57**

Termin nadsyłania zgłoszeń do **3.10.2014** r. Liczba miejsc ograniczona.

Patronat:

- Gazeta „Głos Ukrainy”
- Czasopismo „Bez barier”

Kontakt:

Muzeum Regionalne w Stalowej Woli
ul. Sandomierska 1, 37-450 Stalowa Wola
Ewelina Wiechnik – tel. **15 844 85 56**
e-mail: ewiechnik@muzeum.stalowawola.pl

ANNA BOMBIŃSKA-DOMŻAŁ

– dr nauk hum. w zakresie pedagogiki, adiunkt w Instytucie Pedagogiki Specjalnej Uniwersytetu Pedagogicznego w Krakowie. Jest pedagogiem specjalnym o specjalności oligofrenopedagogika (pedagogika osób z upośledzeniem umysłowym) oraz pedagogika terapeutyczna. Doświadczenie zawodowe rozwijała jako nauczyciel kształcenia integracyjnego oraz pedagog specjalny w szkołach dla uczniów z niepełnosprawnością intelektualną, autyzmem oraz z niepełnosprawnością ruchową. Kilkakrotnie organizowała i koordynowała wystawy twórczości osób z niepełnosprawnością. W kręgu jej zainteresowań badawczych znajduje się szeroko rozumiana integracja społeczna i edukacyjna, normalizacja oraz włączanie w nurt życia społecznego osób z niepełnosprawnością.

EDYTA LISEK-LUBAŚ

– dr sztuki, artysta plastyk, edukator, surdopedagog, tyflop pedagog, tłumacz języka migowego. Na co dzień pracuje jako edukator w Muzeum Regionalnym w Stalowej Woli, gdzie opracowuje i prowadzi warsztaty artystyczne dla dzieci, młodzieży i dla osób niepełnosprawnych. Ponadto pełni funkcję koordynatora ds. gości niepełnosprawnych. Autorka programu edukacyjnego dla osób niesłyszących i słabosłyszących „Powiedz mi, co widzę” realizowanego w ramach projektu „Dostępne Muzeum” przez Muzeum Regionalne w Stalowej Woli. Autorka warsztatów dla osób niepełnosprawnych intelektualnie, dla osób niesłyszących i słabosłyszących, a także dla osób niewidomych i słabowidzących, opracowanych na podstawie innowacyjnych programów edukacyjnych stworzonych przez ekspertów z Polski i z zagranicy, w ramach polsko-ukraińskiego projektu „Muzea bez barier. Koalicja muzeów polsko-ukraińskich na rzecz profesjonalnej obsługi niepełnosprawnego zwiedzającego”. Autorka publikacji i prelegentka na wielu konferencjach związanych z udostępnianiem kultury i sztuki osobom niepełnosprawnym. Wiceprezes Stowarzyszenia Kulturalno-Sportowego Niesłyszących „Surdostal” w Stalowej Woli, twórczyni i koordynatorka innowacyjnych projektów edukacyjnych skierowanych do osób z dysfunkcjami słuchu.

LUCYNA MIZERA

– z wykształcenia historyk, od 1999 roku dyrektor Muzeum Regionalnego w Stalowej Woli. Autorka międzynarodowych projektów edukacyjnych: „Turystyczny szlak gniazd rodowych Lubomirskich”, zawierający nowoczesny program edukacyjny, wzbogacony pionierskimi publikacjami, nagrodzony Sybillą w ministerialnym konkursie na „Wydarzenie Muzealne 2006”; „Galeria przez Dotyk” nowatorskie w skali kraju przedsięwzięcie wystawienniczo-edukacyjne, spełniające funkcje poznawcze, terapeutyczne i realizujące potrzebę akceptacji społecznej osób z dysfunkcją wzroku, nagrodzone wyróżnieniem w konkursie „Wydarzenie Muzealne Sybilla 2007”; „Przestrzeń interaktywna – program edukacyjny dla dzieci, w tym niepełnosprawnych” – w kategorii „przedsięwzięcia edukacyjne” nominowany do nagrody w konkursie „Wydarzenie Muzealne Sybilla 2010”. Jest także autorką projektów nagrodzonych w konkursie „Polska pięknieje – 7 cudów Funduszy Europejskich: „Dostępne Muzeum. Zintegrowany program dla osób niepełnosprawnych” nowatorski program edukacyjny dla osób niepełnosprawnych, obudowany inicjatywami artystycznymi, pedagogicznymi, wydawniczymi, multimedialnymi, stanowiący pole kompleksowego oddziaływania edukacyjnego i promocyjnego, oraz „Szlakiem architektury art déco. Stalowa Wola, Lwów” popularyzujący modernistyczną architekturę z elementami stylistyki art déco lat 30. XX wieku, tj. czasu powstania Stalowej Woli. Autorka obecnie realizowanego innowacyjnego projektu „Muzea bez barier”. Koalicja muzeów polskich i ukraińskich na rzecz profesjonalnej obsługi niepełnosprawnego zwiedzającego.

MARTA WALEWSKA

– pracownik działu edukacji Muzeum Pałacu w Wilanowie. Dostępnością muzeum zajmuje się od 2011 roku. Ukończyła kursy na temat specyfiki pracy z osobami z niepełnosprawnościami, w tym podstawowy stopień języka migowego, dzięki któremu mogła lepiej poznać potrzeby osób niesłyszących i słabosłyszących.

REMIGIUSZ J. KIJAK

– dr nauk hum. w zakresie pedagogiki, obecnie związany z Uniwersytetem Pedagogicznym im. Komisji Edukacji Narodowej w Krakowie, gdzie zatrudniony jest na stanowisku adiunkta w Instytucie Pedagogiki Specjalnej. Karierę edukacyjną i naukową rozpoczął na Wydziale Pedagogiki i Psychologii Uniwersytetu Kazimierza Wielkiego w Bydgoszczy, gdzie pracował na stanowisku adiunkta w Instytucie Pedagogiki. Od 1 maja 2014 roku kieruje Pracownią Badań nad Seksualnością Osób Niepełnosprawnych w Instytucie Pedagogiki Specjalnej Uniwersytetu Pedagogicznego. Prowadzi badania dotyczące uwarunkowań rozwoju seksualnego człowieka niepełnosprawnego. Jego dorobek naukowy obejmuje wiele prac z zakresu niepełnosprawności intelektualnej poświęconych ich integracyjnemu i normalizującemu bytowaniu. Od kilku lat współpracuje z organizacjami kultury i sztuki, między innymi Muzeum Sztuki Współczesnej Bunkier Sztuki w Krakowie. Brał udział w instalacjach kulturalnych organizowanych przez Bunkier Sztuki powstałych wokół Projektu Joanny Pawlik „Balans”, między innymi w panelu „Płeć Niepełnosprawności” poświęconemu rozmowie na temat atrakcyjności ciała zdeformowanego. Badania dotyczą również problematyki starości i dorosłości osób niepełnosprawnych. Jest inicjatorem i gospodarzem cyklicznych konferencji naukowych poświęconych problematyce dorosłości i seksualności osób niepełnosprawnych „Oblicza seksualności osób niepełnosprawnych – wątki rozproszone w pedagogice specjalnej”.

OLGIERD KOSIBA

– właściciel i pomysłodawca platformy edukacyjnej MIGAJ.EU. Tłumacz i wykładowca języka migowego. Metodyk. Prezes Towarzystwa Tłumaczy i Wykładowców Języka Migowego „GEST”. W 2013 r. powołany przez Ministerstwo Pracy i Polityki Społecznej na członka Polskiej Rady Języka Migowego. Autor „Leksykonu języka migowego” – najobszerniejszej publikacji słownikowej, wydanej dotychczas w Polsce oraz wielu książek do nauki języka migowego. Współtwórca projektu MIGAM.PL. Tematyką zajmuje się od ponad 20 lat. Od ponad 10 lat zaangażowany w realizację wielu projektów kulturalnych i społecznych, oraz w działalność organizacji pozarządowych. Jako pierwszy w Polsce brał udział w operze „Śpiewając” w języku migowym („Parsifal” w Teatrze Wielkim w Poznaniu 2013/2014). Współinicjator tłumaczenia strony internetowej www.prezydent.pl na język migowy. Organizator pierwszego w Europie koncertu piosenek w języku migowym (ASL – amerykański język migowy & PJM – polski język migowy). Uczestnik wielu konferencji i debat, zarówno w Sejmie jak i w Kancelarii Prezydenta RP. Obecny na podpisaniu Ustawy o języku migowym (2011 r.), na specjalne zaproszenie Prezydenta RP w Belwederze oraz Ratyfikacji Konwencji o Prawach Osób Niepełnosprawnych (2012) w Pałacu Prezydenckim.

ROBERT WIĘCKOWSKI

(Fundacja Kultury bez Barier) – dziennikarz, redaktor, literaturoznawca, doktorant Interdyscyplinarnych Studiów Doktoranckich na wydziale kulturoznawstwa Szkoły Wyższej Psychologii Społecznej, badacz historii i tradycji żydowskiej i ich percepcji w Polsce oraz przekładu intersemiotycznego (audiodeskrypcja), współtwórca „Zasad tworzenia audiodeskrypcji” oraz Warszawskiego Tygodnia Kultury bez Barier, trener w zakresie udostępniania tekstów kultury osobom z niepełnosprawnością wzroku, wybrany do zespołu sterującego Społecznej Rady Kultury przy Prezydencie m. st. Warszawy.

MARCIN SZELAĞ

– dr historii sztuki, pracownik naukowy Uniwersytetu im. Adama Mickiewicza w Poznaniu, kierownik Działu Edukacji Muzeum Narodowego w Poznaniu. Zajmuje się współczesną problematyką muzealną i teorią edukacji muzealnej. Współredaktor pierwszej w Polsce antologii tekstów poświęconych edukacji muzealnej „Edukacja muzealna. Antologia tłumaczeń” (2010), autor koncepcji badań „Raport o stanie edukacji muzealnej w Polsce” (2009-2012) oraz redaktor tomu „Edukacja muzealna w Polsce. Sytuacja, kontekst, perspektywy rozwoju podsumowującego te badania” (2012). Jego doświadczenie w obszarze innowacyjnych programów edukacyjnych, w tym adresowanych do społeczności osób niepełnosprawnych, obejmuje m.in.: współautorstwo wystawy i programu edukacyjnego „5 zmysłów. Audiodeskrypcja” (2011), opracowanie koncepcji udostępniania galerii stałych w Muzeum Narodowym w Poznaniu (2012), przygotowanie wystawy partycypacyjnej „Co ma koronka do wiatraka? Niderlandy” (2013). Obecnie realizuje projekt badawczy Edukacja w muzeum sztuki finansowany przez Narodowe Centrum Nauki w Krakowie.

TOMASZ WASIELEWSKI

– przedsiębiorca i społecznik. Porusza się na wózku od 2000 roku. Oprócz pełnej aktywności zawodowej oraz zaangażowania w projekty na rzecz rozwoju społeczeństwa obywatelskiego i przedsiębiorczości społecznej, jest aktywnym propagatorem obecności osób niepełnosprawnych w życiu zawodowym, społecznym i kulturalnym. Uczestniczy w programach informacyjnych i uświadamiających na rzecz włączenia społecznego osób zagrożonych wykluczeniem. Swoją wiedzą i doświadczeniem służy zarówno osobom prywatnym, jak i instytucjom (m.in. szkolenie dla muzealników pt. „Gość niepełnosprawny w muzeum” zorganizowane przez Muzeum Regionalne w Stalowej Woli w 2009 roku). Jest Członkiem Rady Związku Rodowego Dzieduszyckich herbu Sas i współtwórcą Muzeum Dzieduszyckich i Domu Spotkań Krajowych i Międzynarodowych w Pałacu Dzieduszyckich w Zarzeczcu na Podkarpaciu. Jako Członek Kolegium Ekspertów Instytutu Przestrzeni Obywatelskiej Pro Publico Bono zajmuje się m.in. zagadnieniem integracji lokalnych społeczności poprzez instytucje kultury, jakimi są muzea, a w tym również dostępnością obiektów kultury dla osób niepełnosprawnych.

Konferencja organizowana jest w ramach projektu „Muzea bez barier” – Koalicja muzeów polskich i ukraińskich na rzecz profesjonalnej obsługi niepełnosprawnego zwiedzającego realizowanego w ramach Programu Współpracy Transgranicznej Polska-Białoruś-Ukraina 2007-2013, współfinansowanego ze środków Unii Europejskiej w ramach Europejskiego Instrumentu Sąsiedztwa i Partnerstwa (EISP) Priorytet III Współpraca sieciowa oraz inicjatywy społeczności lokalnych; Działanie 3.1 Rozwój regionalnych i lokalnych możliwości współpracy transgranicznej